

සංග්‍රහයේ එන මරණය හා පරලොව පිළිබඳ අතිපුරාතන හාරතීය සංකල්ප

කැලණී විශ්ව විද්‍යාලයේ කළීකාවාරය

ප්‍රජා මාරු රත්නසාර හිමි

සංග්‍රහයේ එන $\times 14$ අන්තෝත්මේ පූක්තය හා තදනුබඳ ඉතිරි පූක්ත හතරත් ($\times 15-18$) මරණය හා ආයති හවය පිළිබඳ සංග්‍රහයේ පැවති සංකල්ප හෙළිකර දෙයි. $\times 15$ පූක්තයේ 14 මත්තුයේ එන “යෙ අග්‍රිදිග්ධ යෙ අන්ග්‍රිදිග්ධ මධ්‍ය දිව්‍ය ස්වධය මාදියන්තේ” යනුවෙන් “ගින්නෙන් දැනු ලැබුවේ හා නොදැනු ලැබුවේ දෙවිලොවූ ස්වධාවන් සතුවූ කරනු ලැබෙන්” යන කියමනෙන් මිනි වළුලුමත් දැවීමත් දෙකම එවක පැවති බැවි පැහැදිලි වේ. එහෙන් මිනි දැවීම මාතදේශයක් පිළිබඳ ප්‍රධාන සංස්කාරය වූ අතර ආයති හවය පිළිබඳ පූරුෂකථාවන්ට එය මුළුවූ බැවි පෙනේ.

සංග්‍රහයට අනුව මළ තැනැත්තාට හිමි වන තැන නම් උසස්ම දෙවිලොවයි. විෂ්ණුගේ පරම ස්ථානයයි. මරණයේදී ආත්මය සිරුරෙන් බැහැරව ගොස් පෙර සියවරුන් ගිය මාර්ගයෙන් ගමන්කාට දෙවියන්ගේ ප්‍රහාවයෙන් යුතු ඒ සදාකාලිකව ආලේකය තිබෙන දෙවිලොවට යයි. ඒ දෙවිලොව නම් පළමුවන් මිනිස් ලොව සිට මියගිය තැනැත්තා වන යමරුගේ වාසස්ථානයයි. යමරු මෙන් ම වෙනත් පූර්ව පියවරු ද ඕහු ඕහු එහිදී මූණුගැසෙනි.

යමලොවට යන තැනැත්තාට අතරමග රකවලෙහි සිටින ඇස් හතරක් (ඇස්වලට ඉහළින් ඇත්මේ බල්ලන්ට තිබෙන්නාක් වැනි උප දෙක මෙන්ලා ඇස් දෙකක් හැවයට ගණන් ගෙන ඇති යේ සැලකිය හැකියි.) හා මහා නාසයක් ඇති, මිනිසුන් බලන, යමගේ දත්තයන් වූ බල්ලෝ දෙදෙනෙක් හමු වෙති. ඒ බල්ලන් පසු කොට හොඳ මිනින් ගොස් යම හා සමග එක්ව ප්‍රිතිවෙමත් සිටින පියවරුන්ට එක් වන ලෙස අයදා ලැබේ. යමරුගේ දත්තයන් වන ඒ සුන්බයේ එස් යන්නවුන්ට අවශ්‍ය සැපය ලබා දීමට උද්‍ය වෙති.

අවෙස්ථාවේ සඳහන් වනුයේ කහපාට කන් හා සිටි නෙත් යුතු එක් බල්ලකු පිළිබඳව ය. මෙලොව

සිට එලොවට යන මාර්ගයෙහිවූ “වින්චත්” නම් පාලම පහ සිට මළවුන්ගේ ආත්මයන්ට එතරට යාමට බාධා කරන තුතයන් මගහරවාලීම ඔහුගේ කාර්යයයි.

වරුණ දෙවියා ද යමරු සමග සම්බන්ධ කොට දක්වනු ලබන්නෙකි. පෙර පියවරුන් හිය මගින් ගියටිට “ස්වධා” වෙන් සතුවූ වන යම හා වරුණ යන රුහුරුන් දෙදෙනා දක්නට ලැබෙන බව එක් මත්තුයක සඳහන් වේ. (x 14.7) වරුණ දෙවියාට අයත් වන කාර්ය නම් වැරුද්වලට සමාව දීමයි. ඒ එකම දෙවියකුවත් පරලොව යන්නවුන්ගේ නවු විසඳීමක් ගැන සංග්‍රහයේ මෙන් ම අවෙස්නාවේද සඳහන් නොවේ.

යමලොවට යන්නවුන්ට දෙවියන්ගේ අනුකම්-පාව දිර්සායුපූජ ලැබීමට හේතුවන අතර ඔවුන් මිනිස් ලොවදී කළ ඉෂ්ටාපූර්ත එනම් යාග (ඉෂ්ට්) හා පූජකවරුන්ට කළ පරිත්‍යාග (ආපූර්ත) ද ඒ ජීවිතය පවත්වා ගැනීමට හේතු වෙයි. තව ද මිනිස්ට සිටින ඔවුන්ගේ නැදුයන් කරන පිළිම ද ඔවුන්ට පිහිට වෙයි.

පින්හම් කළවුන්ට දෙවිලොවක් මෙන් පවි කළවුන්ට දුක් දෙන තැනක් ගැන ද ඇපැහැදිලිම්න් අභ්‍යන් සංග්‍රහයේ පළ වේ. (ii 29.6; iv 5.5) නරක ලෝකය පිළිබඳව නම් පළමු වරට සඳහන් වනුයේ අව්‍යාචිතයේ ය. (xii 4.36)

වෙදික ආර්යන් වැඩි දෙන තමන් හොඳ මිනිසුන් බිශේයන් දෙවිලොව සැප සම්පතට හිමිවන බව ඇදුවුහ. එහෙන් මිනිස් ලොව සැපත පහත් ලෙස ඔවුනු ගොසැලැකුහ. බුජ්මන් පූගයේ අග දක්වාමත් පැවති සාමාන්‍ය විශ්වාසය නම් සුර්යා ලෝකය දැකීම, සියක් වසක් ජීවත්වීම ඒ සඳහා අවශ්‍ය ආයතනා හා මත්තු උපයෝග කර ගැනීම වැදගත් බවයි. අන්තිමේදී මිනිස් ජීවිතය තරමක් වෙනස් වුවත් සැහෙන තරම සාමාන්‍ය එහෙන් මානුෂික දුර්වලතා නිසා ඇතිවන අඩුපාඩුවලින් තොර ජීවිතයක් ඔවුනු ප්‍රාර්ථනා කළහ.

සංග්‍රහී x 14 අනතොත්මේ සූක්තය

1. විශාල හෙල් දිගේ පරලොවට සිය, බොහෝ දෙනා සදහා මාර්ගය සෞයාදුන්, ජනයා එක් රස් කරන්නාවූ විව්‍යෝග්‍යෙන් පුතුයා වූ යමරජු යාග්‍රුව්‍යායෙන් පුද්ව.

2. යමරජ අප සදහා මාර්ගය පුරුමයන් සෞයා ගෙන ඇත්තේ වෙයි. මේ ගොදුරු බිම පැහැර ගතහැක්කක් නොවේ. අපගේ පුරුව පියවරු යම් තැනැකට ගියාපු නම් එතුනට (දුන් ඉපදි සිරින්නාපු තැනැහාන් ඒ අනුසාර-යෙන් ම මග දැනගත්තාපු ස්වතිය මාර්ගයන් දිගේ යන්නාපු ය.

3. මාතලී තෙම කව්‍යයන් විසින්ද, යම තෙම අංගිරස්වරුන් විසින්ද, බොහෝපති තෙම සාක්ෂියන් විසින්ද වඩු ලබන්නේය. දෙවියෝ යම් කෙනෙකුන් වර්ධනය කළාපුද, යම් කෙනෙක් දෙවියන් වර්ධනය කළාපුද එකින් සමහර කෙනෙක් සවාහා කියා ඇම්මේමත්ද. සමහර කෙනෙක් මලවුන් සදහා දෙන ආභාරයන්ද සතුවු වෙති.

4. එමඟා යමිය, පියවරුන් වූ අංගිරස්වරුන් හා එක්ව මේ තන ඇතිරියෙහි තිබුණු මැනවී. සාමින් විසින්ද ප්‍රකාශ කරන ලද මත්තුයෝ තොප මෙහි කැඳවන්වා; රජනුමති, මේ යාග පුරාවෙන් සතුවු වනු මැනවී.

5. යමරජතුමනි, පුරාරහ වූ අංගිරස්වරුන් සමග එතු මැනවී. මෙහිදී වෙටරුපයන් - විරුපයාග්‍ර පුතුන් සමග සතුවු වනු මැනවී. යමෙක් තොපගේ පියා වේද, (ඒ) විව්‍යෝග්‍ය (මම) කැඳවුම්. (හෙතෙම) මේ යාගයේදී කුසත්තා ඇතිරිය මත තිදි (සතුවු වෙවා!!)

6. අපේ පියවරුන් වූ අංගිරස්හුද තවගවයෝද අපර්වන්පුද, සොමජානය පියකරන සාමුපුද අපේ පියවරු වෙති. අපේ ඒ පුරාරහයන්ගේ හොඳ තිතෙහි යහපත් වූ ප්‍රසාදයෙහි කොටසකරුවෙට වෙමු.

7. යම් මගක අපේ පුළු පිතාපු ගියාපුද ඒ පුරාතන මාගියන්ගේ ඉදිරියට යවි; එහිදී සඩාචාවන් සතුවු වන යම හා වරුණ යන රජවරුන් දෙදෙනා, (එනම්) දක්නට හැකි වන්නේය.

8. යාගයන් හා වෙනත් යාගවන් ත්‍රියාවලින් පරම ස්වර්ගයේ පියවරුන් හා එක් වෙව. වැරදි හැර දමා තැවත් (තම) ගෘහයට පැමිණෙව. මෙහා තේරස් ඇතිසේ තම ගිරිරහ හා එක්වෙව.

9. මෙයින් ඉවත් වෙවු; අහකට යවු. පියවරුන් මේ ස්ථානය මොපු සදහාය සකස්කාට ඇත්තේ. යමරජ තෙම දිනවලින්, ජලයන්, රාත්‍රීන්ගෙන් පැහැදිලි වූ විශ්‍රාම ස්වාධායක් මොපුව දෙයි.

10. සරමාවගේ පුත් වූ, සිට තෙනත් පුතු. පුලුලිවැවුනු ගුනකයන් දෙදෙනා ඉක්මවු යහපත් මාත්‍රයන් දුවව. එවිට යමරජ හා සමග එක්ව යමෙක් සතුවු වෙන් නම් (ඒ) පරිත්‍යාගයිලි පියවරුන් කරා එළඹිව.

11. යමරජතුමනි, තොපගේ ආරක්ෂකයන් වූ, සිට තෙන් පුතු මග රක සිටින, මිනිසුන් බලන, යම් ගුනකයන් දෙදෙනෙක් වෙන් නම් රජනුමති, ඔවුන් දෙදෙනාට මොපු හාරුණ මැනවී. මොපුව සෞහාරායයේ හා ස්වායුෂය දෙනු මැනවී.

12. මහත් නාසා ඇති, දිවි පැහැර ගන්නාවූ යමරජ්‍යෙන් දුනයන් දෙදෙනා ජනයා පුපුපස හැඳිරෙන්. ඔවුන් දෙදෙනා අපහට මෙහිදී තැවත හිරුදුකීම සදහා යහපත් ණ්‍රිතයක් දේවා!

13. යමරජ සදහා සේම මිරිකටු; යමරජ සදහා යාග්‍රුව්‍යා පුද්වු. සකස් කරන ලද යාගය, ගින්න දුනය කොටගෙන යම රජු කරා යයි.

14. යමරජට ගිතෙල් සහිත යාග ද්‍රව්‍ය පුද්වු. සූ වෙතට පියවර ද තබටු. හෙතෙම දිසි ආයුෂයක් නිවත්වීම සදහා අප දෙවියන් කරා පමුණුව්වා

15. යමරජට අධික මිපැහැයන් පුතුවූ යාග ද්‍රව්‍ය පුද්වු මේ නම්කීකාරය පෙර සිටි සාමිවරුන්ටයි; පෙර සිටි මාත්‍ර සම්පාදකයන්ටයි.

16. සේම බෙදුන් තුනකින් එය පියාසර කරයි. පාලී හය ද, එකම මහා ලේඛකය ද, තීම්ටන් ගායා ජන්‍යස් ජන මේ සියල්ල යම වෙත තබන ලදහ.

තේසු: ත්‍රිජ්‍රුහ් 13, 14, 16 අනුෂ්ටුහ්, 15 බෙහි

1. පරෙයිවා...සම — පරා + රේයිවා...සම; පරා + √ඇ (ගමන්හි) ලිට (ප්‍රකාශනික) කාදන්ත ප්‍රවත්තා — පුද්පසරිය හා වත් ප්‍රත්තිය එක්වීමත් හැඳුණු පදයකි. උත්තර, උත්තම ගැඩි හා සසදන්න. මහි: √මණ (මහා) යන ධාතුවන් හැඳුණු මහි යන ස්ත්‍රීලිංග පදයේ ද්වී බෙශ. අනුජස්සානම — අනු + √ස්පණ (බැලීමති) ආත්මතෙ ලිට කාදන්ත. √ස්පණ — ද්වීන්වයන් පස්පණ වේ. දුවසා — ද්‍රව්‍යසා — නප්‍රාත්‍යාගය, දුවසා (දුවස් + ය) නාමධානුක ත්‍රියා.

2. ගාතුම—මාරිය √ගා(ගමන්හි) iii පර.1 + තු. පුංලිංග මෙය පුසිද්ධ තුම්” ප්‍රත්තාය නොවී. පුවු “තුම්” ප්‍රත්තාය බවට හැරී ඇත්තේ මෙය මැයි. පුරම්: ත්‍රි. වි. අපහතීවෙ — අප + √හා (ගෙන යාමති) + තවෙ — තුම්කීම ප්‍රත්තාය (පාලි — තාව) සංස්කෘතයේ හා යනුවෙන් ඇත්තේ ප්‍රකාරා...ගෘහ තැනිව ගිය මේ ධාතුව මැයි. උ මේ පුසේෂ්‍යය කළීකාරකාරියට බරව පවතී. මහි උදන්ත සුරය ආදි අත්ත සුර දෙකටම යෙදේ උදන්ත සුර දෙකක් ලග ලහ යෙදෙන තිදුපුන් ඉතා විරුද්‍ය. යුතු ජන්‍යාලෙනුක දිසියියි. එනා — අ යන සරවනාමයේ තැනිය එක ජයනා: — √ජන් (දැනවීමති) + ආන; ලිට — (ආබ්‍යාතක) කාදන්ත. මහි ධාතුව එඟ ගතහාන් අරිය දන්නාපු යනු විය පුතුයි.

3. මාතලී — ඉත්තෙල් රියුදුරා. මාතලී රියුදුරා කොට ඇති තැනිභ්තා එනම් ඉත්තුයා යයි කියන සිටයි. එගෙන් ඉත්ත් අත්ත නාමවල උදන්තය තිශ්විතවම ඇග සුරයට යෙදෙන හෙයින් මහි එවින්නක් තැනි හෙයින් ඒ අරුත නොගැලුම්. කෙමවාසා: ක්වත් නම් පුරාතන — පිතාවරුන් පිරිසකි. සහාරියෙහි තාත්‍යාගය සම්බන්ධරාතන පිතාවරුන් පිරිසකි. බෙහිස්පතිට ආංගිරස යන නම යෙදේ. සාක්වහි: — සාක්ව නම් බෙහිස්පති ඇසුරු භැඳිරෙන සංශීතයේ නිපුණ තුනයන් පිරිසකි. වාවාධාන: √වෘත් + ආන, වත්මාන ආත්මතෙ. කා. යාච් දෙවා, වාවාමුර යෙ ව දෙවාන් — පාලීවියේදී ඇරුණුණු පියවරුන්ගේ හා දෙවියන්ගේ අනෙකුනා සහය

හා පෝෂණය දෙවිලොවදී පැවැත්වෙන බැවූ මෙයින් ඇහේ. වාචකයුහු ජයෝගෙනුක දිසිය ව්‍යවහාරය යනු පදනායයි. ✓වෘත්තී (වේනිනයනී) ලිට් පර. ප. බහු යනු දෙවියන්ට පූජා කිරීමේදී අඩ නගා කරන ප්‍රකාශයකි. සඩා යනු පිතෙන්ට පූජා කරන මේහිර පානයකි. මධ්‍යනී — සතුව වෙත්. ✓මද් — (තුවුවීමෙනී) i. ලිට් පර. ප. බහු.

4. ප්‍රස්ථරම — ඇතිරියෙහි. ආ—සිද යන ක්‍රියා යෝගයෙහි ආධාරාවියේ ද්‍රව්‍යීතියා බුජා (ඇතිරිමෙහි). ආසිද. තිද ගනු මැනව. බුජද් (තිද ගැනීමෙහි) ලෙඛට එක. අ-මිරෝහි: යන්නෙන් දක්වුන් පියවරන්ටම නමකි. සංවිධාන: බුජද් (හමුවීමෙහි) වනිමාන ආ. අභ්‍යාතක (කඟන්න). එනා — එන නාමයේ තැනියා එක. මාද්‍යස්ව බුජද් (ප්‍රිඩ විමෙහි) ප්‍රයෝගු ලෙඛට ආ. ම. එක

5. ආගමි — එම දානුලුධ්‍ය ප්‍රකාශන් න ලොටි පර. ම.
එක. ප්‍රාචී — එමු (කැඳවීමෙහි) ලටි අ. උත්තම එක.
මෙහි කුස තන මත හිදිම සඳහන් වනු යේ දෙවියන්
පිළිබඳවය.

6. අපි සාම යන පද දෙක එකට සම්බන්ධ කොට ගත යුතුයි. අටිය: “සහභාග වෙමු” යනුයි.

7. උහා රාජ්‍යනා මධ්‍යත්තා — උහෙහා රාජ්‍යත්තා
 මධ්‍යත්තා යන රුප වෙනුවට යෙදුම් පා ආත්ත රුපයි.
 මේ වෙදික භාෂාවේ විශේෂ ලක්ෂණයකි. යම වරුණ
 දෙදෙනාම රුප්ත් හැඳියට සැලකෙනත් යාගේවිදයේ දෙවියකු
 ලෙස ගැනෙන්නේ වරුණ පමණි. ප්‍රායාසී — ✓ස්ථාපි
 (දැකි මති) ලට ප්‍රත්‍යාන්ත් ලෙටි මධ්‍යම ඒක. මහි ආදි
 සකාරය ලොට වී ඇත. සංස්කෘතයේ මෙය ✓දීජ ධාතුව
 ලෙස දැක්වේ.

8. සං ග්‍රෑස් පිතාහියේ සං යමෙන — මෙහි සං උපසභිය ග්‍රෑස් යන ත්‍රියාපදය හා දෙවරක් යෙදී නිලේ උපසභිය සංස්කෘතයේ මෙන් ත්‍රියාවට ලං කොට නොයෙදිම සංග්‍රේවේදයේ ලක්ෂණයකි. පරමේ වෙශමන් — පරම වෙශමය නම් යම හා පියවරුන් වෙශෙන උපස් ම සූතියයි. වෙශුමන් — අවිහාක්නික — විහක්ති රිහිත — ස්ථානිකයි. හිත්වාය — පූජීත්‍රියා. අකාම — පියවරුන්ගේ නිවය. එහි = ආ + ඉහි. ✓ ඉ—ගමන්හි. ලොට් පර. එ, එක.

9. අඡපත — අප+ඉත = ඉවත්ව යව. ලෙඛට
පර. ම. බහු විත — වි+ඉත විසිර යව. ලෙඛට. පර. ම. බහු
අනුත් - බ්කා ධානුපුද්‍ර පර. ප. බහු. අද්ජී: — ජලයෙන්,
අභ්ජී: — රාජීන්ගෙන්. අවසාහම් — විවේක සානායක්.
අව — බ්සා = සි බැඳීමෙන්.

10. සාරමෙයෙ — සරමාවගේ පුන් වි; අරු — පුරු. ජණු හේතුක දිසියයි. පුවිදුන් + උපහී — පුවිතු. උපහී යමෙන — සහාරලක තාතියා. සඩමාදු — එක්ව සතුවේම. සඩ යනු සහ යන පාදයේ මූල් රුපයයි. 1 පාදයේ ගොනො යන්න ගුවානො කිය යුතුය. 2 පාදය ජේත් ජැයිනි.

11. ශ්‍රී ලංකා යන්න ඉවානේ කියා උච්චිවරණය කළ යුතුයි. 2 පැය ජගත් ජනුසිනි. බෙහි — ජ්‍යෙෂ්ඨ (තැබූමෙනි) ලොට් පර. ම. එක.

12. උරුණසො — උරුණසො යන්නේ ජනනුයෙන්තක දියියයි. දාය ය — \sqrt{d} ය — වතුරලී තමිලික. සූයිය යන්න සම්පූර්ණ ව්‍යවත් වතුරලී තයදී ඇත්තේ දාය යන වතුරලී තමිලරුකයේ ප්‍රභාවෙනි. දාම — \sqrt{d} (දීමෙනි) ධාතුලංඩි ප්‍රකාතික ලද්ව ප්‍ර. උරි

13. ଶୁଭତା — ଶୁଭତ ଯନ୍ମନେ ତଣ୍ଡରେଖାକୁ ଦିଲିଦି.
ଆର୍କୋଟିଃ — ଲୋକିକ ଯାଚିକାନାମ୍ୟ ର/ଲ ପେରାଲୀମେନ୍ଦ୍ର ଆଲ୍କୋହିଲାର୍ଗାନିମ୍ବି ହୁଏନ୍ଦେନ୍ତିରେ ମେଦ୍ୟା.

14. ආයමත් — බුයම (විස්තරයෙහි) ධානුලුධි ප්‍රකාශනික ලේට්. ප්‍රජීවසේ — වතුරුපි ඇමර්ලනක.

15. ପ୍ରତିଲାଭନା — ଏହି — (ଯାଇଦେଖି) ଲୋକ ମ. ବିଶ୍ୱ. ତନ ପ୍ରତିଲାଭନା ମେଣି ଗୁଣ ଜୀବରୀ ତନେରେ ହେଉଥିଲା ନୀତିଲୋକଙ୍କ ଲିଙ୍ଗ “ପ୍ରତିଲାଭନା” ରିଯ ପ୍ରତିଲାଭନା.

සංග් \times 14 පුක්තයේ මන්තයන්ගේ පදන්වය